

POLONIA

RIOGRANDEŃSKA

DODATEK DO Nr. 14 «ODRODZENIA»

„Zjednoczenie Polaków w R. Gr. do Sul“

„Od fundamentów aż po szczyt
Otwórzmy dla niej wrota
Niech nam jutrzenny jarzy świt
Niech wzmagą duch żywota“.

Idąc po linii wymagań życia, stosując się do potrzeb naszej kolonji, oraz pragnąc skierować na odpowiednie wyżyny nasze życie społeczne i w wspólnym zrozumieniu poczynając organizacyjnych, z dniem dzisiejszym, w Porto Alegre powstaje nowa placówka pod nazwą „Ogniwo“ — Zjednoczenie Polaków w Rio Grande do Sul.

Powstanie tej organizacji tak wielce pożądaną przyczynić się ma do spotęgowania życia naszych skupień w kierunku oświatowym i gospodarczym.

Poszczególne jednostki pracujące dla dobra naszej kolonji potrzebują uzgodnienia w swych pracach.

Nie będziemy opisywać braków, albowiem każdy w swym otoczeniu wyczuwa pewne niedomagania społeczne, wszyscy rozumieją że w istocie rzeczy sprawy polskie nie mogą nadal pozostawać w stanie letargu i bezradności.

Pracę naszą rozpoczynamy pod hasłem:

„OŚWIATA I DOBROBYT“

Pragniemy zjednoczyć naszych kolonistów, zespolić oświatowców w jednolitą całość, oraz wezwać pod sztandar naszej organizacji wszystkich komu drogą sprawa polska na obczyźnie.

Życzymy zobrazować całe życie wychodźcze w naszym Stanie, skierowując takowe na nowe tory życia stosownie do potrzeb dnia dzisiejszego.

Nie mamy zamiaru zwalczania istnieją-

cych organizacji, uznajemy Centralny Związek Polaków, z siedzibą w Kurytybie jako naszą naczelną organizację, wstępując jednocześnie w szeregi bojowników tejże.

Nie wdajemy się w żadną politykę, stojmy na gruncie państwowości brazylijskiej.

W stosunku do Ojczyzny Zamorskiej, stojmy na straży Jej żywotnych interesów.

Jesteśmy przekonani że wszystkie Kółka Rolnicze, Towarzystwa Oświatowe i t.p. organizacje istniejące w naszym Stanie chętnie przystąpią na członków „Ogniwa“ gdyż nie dopatrujemy się żadnych ku temu przeszkód.

Zwracamy się do wszystkich świątłych obywateli kolonji polskiej prosząc o poparcie naszej organizacji, równocześnie zapraszając do współpracy z nami.

Wzywamy wszystkich oświatowców polskich do propagowania naszej idei.

Do Was co umiecie stawiać czoło wszelkim życiowym trudnościom.

Do Was co nie zatraciliście Ducha.

Was co poczuwacie się na siłach i samodzielności wzywamy po bratersku do wspólnej i chwalebnej pracy ku poździe Naszej Kolonji.

Jesteśmy pewni że wszyscy jak jeden przystąpią do naszej organizacji, darząc nas największym zaufaniem.

„Każda pierś bratnia cegłą namur
Dźwignięty mocą ducha
A hasło nasze — jedności chór
Co wiarą w jutro bucha“...

Za tymczasowy Zarząd:

- (—) Inż. Stanisław Śłużyński
- (—) Walerjusz Zawadzki.

Wieści z Boa Vista do Erechim

Polki organizują się

My niżej podpisane prosimy o umieszczenie w „Odrodzeniu“ poniżej streszczonych kilka słów.

Na Walnem Zebraniu dorocznem tow. „Mikołaja Kopernika“ w B. V. do Erechim, poruszono sprawę, czy niewiasty mogą być również członkami towarzystwa, co po przeprowadzeniu dyskusji zostało przyjęte, i spowodowało że kilka niewiast zapisało się na członkiń.

Sprawa ta poruszyła większy ogół naszych niewiast i w dniu 14-go lutego b. r. zwołałyśmy zebranie, na którem zostało założone Zjednoczenie Niewiast, przy tow. „Mikołaja Kopernika“. Wszystkich razem jest nas już Zjednoczonych 11, a mianowicie: Natalia Cichocka, Helena Kowalska, Weronika Makowska, Stanisława Gwóźdź, Rozalja Stręczywik, Genowefa Puchalska, Zofja Lubak, Antonina Malinowska, Cecylja Hajdasz, Wiktorja Karasek i Maria Dobosz.

Zarząd został obrany z następujących pań: Prezes: Antonina Malinowska, wice-prezes: Natalia Cichocka, sekretarka: Genowefa Puchalska, zastępczyni: Helena Kowalska, kasjerka: Wiktorja Karasek, zastępczyni: Zofja Lubak, Komisja rewizyjna: Maria Dobosz, Rozalja Stręczywik i Cecylja Hajdasz.

Cele naszego Zjednoczenia są te same co i Towarzystwa, t. j. jaknajściślejsza współpraca Zjednoczenia z towarzystwem, nad podniesieniem i propagowaniem Polskości w pierwszym stopniu, dalej co będzie najpotrzebniejsze dla naszego małego pokolenia.

W imieniu Zjednoczenia Niewiast powołujemy Was wszystkie Polki z Boa Vista i okolicy, zgłaszajcie się i zapisujcie się na członkiń Zjednoczenia! Pokażmy że i my możemy żyć i pracować w organizacji, dla dobra Ludu!

Dziękując z góry Sz. Wydawcy za umieszczenie naszej korespondencji, kreślimy się z szacunkiem i poważaniem.

Prezes: Antonina Malinowska.
Sekretarka: Genowefa Puchalska.
Kasjerka: Wiktorja Karasek.

Od Redakcji: Czas najbliższy ażeby i kobiety polskie zrozumiały potrzebę organizacji. Przekład naszych rodaczek z Boa Vista jest wielce chwalebny i bezwzględnie porwie

za sobą setki innych obywaterek do prac zbiorowych nad podniesieniem imienia Polskiego na wychodźstwie.

Szkoła polska w Porto Alegre

Przypominamy rodzicom, że od dnia 10 lutego b. r. funkcjonuje już Kolegium przy Tow. Polonii. Do przedmiotów portugalskich powołano jeszcze trzecią siłę.

Przedmioty wykładane na stopniach elementarnych:

- 1) Język polski i portugalski.
- 2) Rachunki w języku polskim i portugalskim.
- 3) Pogadanki przyrodnicze, historyczne i geograficzne.
- 4) Gimnastyka, śpiew i muzyka.
- 5) Rysunki, roboty kobiece (dziewcząt) roboty ręczne (chłopców).

Przedmioty na kursach kolegium:

- 1) Język polski i portugalski.
- 2) Rachunki w języku polskim i portugalskim.
- 3) Historia Polski i Brazylii.
- 4) Geografia Polski i Brazylii.
- 5) Przyroda: a) botanika, b) zoologia, c) fizyka.
- 6) Gimnastyka, śpiew i muzyka.
- 7) Roboty kobiece (dziewcząt) roboty ręczne (chłopców).

Zależnie od woli rodziców może młodzież korzystać z wykładów religij.

Nadobowiązkowo wykładane są języki: francuski i niemiecki. Opłata miesięczna wynosi na kursach elementarnych 3\$000, na kursach kolegium 4\$000.

Kolegium w Porto Alegre przy Tow. Polonja, Rua São Pedro 778, jest dziś jedno z najtańszych i najsolidniejszych szkół.

Korzystajcie i zapisujcie swe dzieci do uczelni, której poziom wyższy od szkół tutejszych.

Ważne dla rodziców

W jakim kierunku winni rodzice oddziaływać na swoje dzieci, aby nauka pobierana w polskiej szkole dała pomyślne rezultaty.

1) By przychodziły do szkoły punktualnie i regularnie, by nie opuszczały ani jednej lekcji bez ważniejszych powodów.

2) By z błahych przyczyn nie pozostawiano dzieci w domu.

POLONJA RIOGRANDEŃSKA

- 3) By nie okłamywały nauczyciela.
- 4) By były posłuszne t. j. polecenia nauczyciela wykonywały chętnie.
- 5) By każdego dnia odrabiały zadanie lekcje.
- 6) By lekcje odrabiały starannie i sumiennie.
- 7) By dla prac szkolnych wyznaczały dzieciom minimum jedną godzinę wolnego czasu.
- 8) By dzieci nie szydziły i wyśmiewały się z słabszych uczniów.
- 9) By pozdrowiały nauczyciela na ulicy.
- 10) By nie mówiły słów nieprzyzwoitych.
- 11) By nie zaczepiały współkolegów na ulicy.
- 12) By przychodzący do szkoły czysto umyte i ubrane.
- 13) By nie niszczyły książek.
- 14) By były oszczędne.
- 15) By nie przywłaszczały sobie cudzej własności.
- 16) By szanowały wszelki sprzęt szkolny a w budynku szkolnym zachowywały się przyzwoicie.
- 17) By dbały o porządek.
- 18) By sły regularnie spać i wstawały regularnie, przeznaczając na sen minimum 8 godzin.

go zdaniach przypomniał o obyczajach naszych, które od wieków są zamięnną cechą wszystkich Polaków, gdzieby ich dola nie zaniósła, jak nas, na odległość tysięcy kilometrów od Ojczyzny.

Niestrudzony prezes Związku Polsko-Katolickiego, pan Dr. S. Woliński, wspominał o działalności zarządu i członków, za których inicjatywą jest właśnie obecna uroczystość. Ożywienie panujące w Polonji Portoalegreńskiej, i działalność Zw. względem zachowania polskości w sercu, duszy i tradycji narodowych — wszystko to zawdzięcza się chlubnej, zaszczytnej pracy Zarządu.

Po dokonaniu kilka zdjęć fotograficznych, przystąpiono do dzielenia się „Świeconem Wielkanocnym“.

Po południu o godzinie 4 rozpoczęła się zabawa taneczna z niespodziankami. Na loteryj fantową zabrakło pisanek, co świadczy o hojności uczestników wzamian za miłe niespodzianki. Czysty dochód z uroczystości wynosi przeszło 200 milrs.

Bawiono się w — miłym i kulturalnym towarzystwie aż do późnej nocy, podejmowani przez uroczę członkinie ciastkami i herbatą.

Zarządowi Związku Polsko-Katolickiego i Zarządowi Tow. Polonja, które w łączności idąc przyczyniają się do udzielenia wszystkim tak miłych, przyjemnych uroczystości i zabaw należy się szczerze uznanie i cześć za niestrudzoną pracę.

Z-ki

Piękna uroczystość w P. Alegre

Zaproszeni przez Zw. Polsko-Katolicki na „Świecone wielkanocne“, podążyliśmy w ubiegłą niedzielę 27 Marca do kościoła parafjalnego S. Geraldo, w którym około godz. 9 rano odprawił uroczystą mszę Przew. Ks. Kanonik J. Peres, oraz wygłosił podniosłe kazanie.

Poczem udano się gromadzie do upiękzonego lokalu Tow. Polonja, przy ul. São Pedro, gdzie scena ślicznie i gustownie przybrana oraz stół był obficie zastawiony święconem.

Sala Towarzystwa była przepelniona po brzegi, nikt w Porto Alegre nie przypomina tak licznych zgromadzenia. Po dokonaniu aktu poświęcenia ks. Kanonik w krótkich słowach przypomniał obecnym o znaczeniu uroczystości, zaznaczając iż miło jest przypomnieć zamorskie obyczaje ojców naszych że w tymże dniu tak w Polsce jak i tu na obczyźnie, my Polacy obyczajem tym wyrażamy szacunek do odwiecznej ich wiary i tradycji.

Kolejno zabrał głos prezes Tow. Polonja pan W. Jankowiak, który dziękował wszystkim za liczne przybycie, poczem udzielił głosu panu P. Stysiowi, wice prezesowi Tow. - Mówca w kilku prostych i zrozumiałych dla każde-

Od Redakcji: Cieszy nas niezmiernie że nareszcie polacy w Porto Alegre, zrozumieli potrzebę jednoczenia się.

Rodacy! zrozumiecie że w 20 wieku nie wolno żyć w osamotnieniu.

Wszyscy — wyciągnijcie ręce do zbożnych poczynań naszej kolonji.

Franciszek Wodzicki

Advokat

Prowadzi wszelkiego rodzaju sprawy sądowe, handlowe i spadkowe, oraz udziela odpowiednich informacji.

Biurowo przy ul. Dr. Flores n. 91
czynne od 9 do 11, i od 2 do 4.

PORTO ALEGRE

Dla rodaków zniżka

Czy już zapłaciłeś za prenumeratę ?

